

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вдовіна Т. О. Методика навчання майбутніх учителів іноземної мови читання англійських художніх текстів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Т. О. Вдовіна ; Київський національний лінгвістичний університет. – К., 2003. – 282 с.
 2. Гальперин П. Я. Психология мышления и учение о поэтапном формировании умственных действий / П. Я. Гальперин // Исследование мышления в советской психологии. – М. : Наука, 1966. – С. 236–277.
 3. Долматова М. П. Процес естетичного розвитку студентів засобами мистецтва слова на заняттях

з іноземної мови / М. П. Долматова, В. І. Ярешко // Проблеми мистецької освіти : збірник науково-методичних статей. – Ніжин : В-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – Вип. 6. – С. 142–148.
 4. Фридман Л. М. Педагогический опыт глазами психолога: книга для учителя / Л. М. Фридман. – М. : Просвещение, 1987. – 224 с.
 5. Яковлева Л. Н. О некоторых особенностях преподавания немецкой литературы в контексте межкультурной дидактики / Л. Н. Яковлева // Иностранные языки в школе. – 1998. – № 5. – С. 20–25.

Дата надходження до редакції: 15.04.2019 р.

УДК 81:130.2

Олена ЗЕЛЕНЬСКА,
 доктор педагогічних наук,
 професор кафедри іноземних мов
 і культури фахового мовлення
 Львівського державного університету
 внутрішніх справ

ДО ПИТАННЯ ПРО КУЛЬТУРУ ІНШОМОВНОГО ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ У НЕЛІНГВІСТИЧНІЙ МАГІСТРАТУРІ

У статті розглядається одна з обов'язкових вимог до підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у нелінгвістичній магістратурі – володіння іноземною мовою як засобом ділового спілкування. Встановлюється, що важливим компонентом іноземного ділового спілкування є його культура, яка охоплює культуру мови, культуру мовленнєвої поведінки, культуру мислення, правила, норми і форми поводження в процесі взаємодії, етикет ділових відносин, культурні особливості партнерів спілкування.

Ключові слова: нелінгвістична магістратура, здобувач вищої освіти освітнього рівня «магістр», ділова іноземна мова, культура іноземного ділового спілкування, компетентнісний підхід, компетенція.

В статье рассматривается одно из обязательных требований к подготовке соискателей высшего образования образовательного-квалификационного уровня «магистр» в нелингвистической магистратуре – владение иностранным языком как средством делового общения. Установлено, что важным компонентом иноязычного делового общения является его культура, которая охватывает культуру языка, культуру речевого поведения, культуру мышления, правила, нормы и формы поведения в процессе взаимодействия, этикет деловых отношений, культурные особенности партнеров общения.

Ключевые слова: нелингвистическая магистратура, соискатель высшего образовательного-квалификационного уровня «магистр», деловой иностранный язык, культура иноязычного делового общения, компетентностный подход, компетенция.

The article deals with one of the obligatory requirements for the preparation of higher education graduates of the educational-qualification level «Master» in a non-linguistic magistracy.

One of the necessary demands to training the future masters taking the non-linguistic Master's course is their command of the foreign language as the means of business communication. Taking into consideration the aims of teaching the business foreign language one of the leading methodical principles of its teaching is the principle of the practical (communicative) orientation.

The important component of foreign language business communication is its culture that embraces language culture, culture of speech behaviour, culture of thinking, rules, norms and forms of behaviour in the process of interaction, etiquette of business relations, and the cultural peculiarities of the communication partners. Having only a good command of the foreign language cannot secure its usage of a means of international communication.

It is also necessary to be acquainted with culture of the people whose language you study, with their mentality, traditions, customs, mode of life, social behaviour, etc.

Only such combination of the language and culture can guarantee fruitful and effective communication without conflicts, the ability of the students taking the Master's course to choose and use the suitable language forms depending on the style of communication and the situations of the communicative act.

The main exponents of culture of foreign language business communication are the vocabulary, word-stock, pronunciation, grammar and stylistics. Culture of thinking contributes to choosing the language means and ways of forming and formulating thoughts, revealing the subjects of discussion, to the right reflection and evaluation of the situations of communication and to choosing their proper solutions.

The language norm is a certain regulator, rule of language behaviour under particular conditions that is revealed in the traditional formulas of politeness and other speech customs. The norms of speech behaviour are defined by considerable national peculiarities that are conditioned by the historical, social and cultural features of the people who speak this language. But there are some generally accepted rules which the speakers should follow in the process of communication if they want to achieve mutual understanding.

Key words: *non-linguistic Master's course, student, master, business foreign language, culture of foreign language business communication, competence approach, competence.*

Проведення освітнього процесу в закладах вищої освіти (ЗВО) передбачає створення його нової структури та змісту, формування у здобувачів вищої освіти установки на свідоме сприйняття цього виду навчання, розвиток творчих можливостей особистості, активізацію її інтелектуального потенціалу. У досягненні цих цілей значну роль відіграє володіння здобувачами іноземною мовою, що уможливує навчання іноземною спілкування, формування особистості, готової до: міжкультурного спілкування з представниками інших культур; аналізу ситуацій, прогнозування та відповідального рішення поставлених завдань; обміну інформацією за допомогою різних відношень, сприятливих для процесу спільної діяльності; виконання функцій, передбачених відповідною кваліфікаційною характеристикою здобувача вищої освіти.

Іноземна мова, зокрема ділова іноземна мова як навчальний предмет, у ЗВО має свої закономірності, специфіку, тому її принципи навчання повинні враховувати та відображати це. Зважаючи на цілі навчання ділової іноземної мови у ЗВО, одним із провідних методичних принципів навчання цього предмета є принцип практичної (комунікативної) спрямованості. Означений принцип передбачає спрямованість навчання на залучення здобувачів до усної (аудіювання, мовлення) та письмової (читання, письмо) комунікації, тобто спілкування іноземною мовою впродовж усього курсу навчання ділової іноземної мови. Сучасна лінгвістика звертається до вивчення мови і мовленнєвої діяльності людини з погляду реалізації комунікативної функції мови, аналізу мовленнєвої діяльності як одного з найважливіших видів цілеспрямованої діяльності людини, до дослідження відповідності мовленнєвої поведінки особистості нормам усного та писемного спілкування, поведінці, правилам мовленнєвого етикету, культурі мовленнєвої поведінки, прийнятим у певній мовній спільності, оскільки мова і культура тісно пов'язані між собою і

можуть забезпечити ефективне та дієве спілкування. Основною формою людського існування є спілкування, а культура спілкування – невідмінна частина його духовної культури [4, с. 43].

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Різноманітні аспекти проблеми навчання іноземної та ділової іноземної мови досліджували такі науковці, як М. Байрам, В. Безрукова, Ю. Беспалова, І. Бім, С. Бове, С. Бучацька, Л. Введенська, А. Вінтергерст, Н. Гальськова, Н. Гез, Н. Довгополова, О. Каверіна, В. Карасик, Д. Карнегі, Г. Китайгородська, А. Коваль, С. Козак, Д. Кристал, П. Літл, В. Любашина, Р. Мілруд, Л. Павлова, Л. Паламар, А. Панфілова, Ю. Пасов, С. Тер-Мінасова, К. Фокс, І. Халєва, Д. Шарп, А. Швайко та інші. Проте проблема навчання ділової іноземної мови, цілеспрямоване дослідження сукупності положень, що зумовлюють теоретико-методологічне підґрунтя вивчення суті ділового іноземного спілкування, формування його культури, зокрема здобувачами вищої освіти освітнього рівня «магістр», залишається актуальною для ЗВО, оскільки сьогодні українське суспільство потребує утвердження цивілізаційних форм ділової комунікації, що можливо за наявності креативного педагогічного середовища та системи навчання.

Мета статті полягає в дослідженні суті та змісту іноземного ділового спілкування та місця культури ділового іноземного спілкування в професійній підготовці здобувачів вищої освіти освітнього рівня «магістр» у нелінгвістичній магістратурі.

Виклад основного матеріалу. Спілкування – багатогранний процес, що відбувається між людьми та передбачає обмін інформацією за допомогою різних засобів комунікації, обмін діяльністю, її результатами, досвідом, уміннями, навичками, здібностями, взаємовпливом і взаєморозумінням.

Функції мови та спілкування реалізуються за допомогою висловлювання, що є комунікативною одиницею мовлення. Основними функціями висловлювання є денотативна, комунікативна та експресивна:

- *денотативна* – передання змісту висловлювання за допомогою лексичного складу;

- *комунікативна* – оформлення комунікативного типу висловлювання (запитання, оклик, наказ тощо) завдяки лексико-граматичним засобам та інтонації;

- *експресивна* – здатність мовця висловлювати власний емоційний стан, суб'єктивне ставлення до навколишньої дійсності за допомогою лексико-граматичних засобів та інтонації, яка бере в цьому активну участь.

Ділове спілкування – процес взаємозв'язку і взаємодії, при якому відбувається обмін діяльністю, інформацією та досвідом, що передбачає досягнення певного результату. У такому процесі ставляться конкретні завдання, що потребують свого рішення, або реалізуються певні цілі. Ділове спілкування має на меті конкретний результат – продукт спільної діяльності, інформацію, кар'єру, владу, а також супутні їм інтелектуальний аналіз й емоційне переживання [8]. Саме реалізація певних цілей спілкування, наявність конкретного результату є тим, що відрізняє ділове спілкування від спілкування взагалі, яке дає людині змогу соціально взаємодіяти з оточуючими.

Культура ділового спілкування – знання етичних норм і психології спілкування, вміння застосовувати ці знання відповідно до норм поведінки, культури та моралі певного суспільства,

а також загальнолюдських цінностей, що регулюють поведінку та взаємовідношення між людьми в процесі їхньої трудової діяльності. Специфічною особливістю культури ділового спілкування є його регламентованість, тобто підпорядкованість установленим правилам та обмеженням. Ці правила визначаються типом ділового спілкування, формою, ступенем офіційності, конкретними цілями й завданнями [2, с. 187]. Принцип комплексної реалізації цілей навчання іноземної мови передбачає не лише оволодіння всіма основними видами мовленнєвої діяльності та аспектами мови, але й вивчення культури в процесі навчання мови, яка обслуговує цю культуру.

Іншомовне ділове спілкування – здатність вільно користуватися іноземною мовою як засобом ділового спілкування; складова соціально-особистісного компонента професійної компетентності фахівця, яка дозволяє йому ефективно здійснювати професійну діяльність в іншомовному середовищі спілкування; вид регламентованого спілкування в іншомовних ситуаціях встановлення та розвитку контактів, володіння іншомовною культурою ділового спілкування, нормами та правилами етики й поведінки народів, мова яких вивчається.

Культура іншомовного ділового спілкування майбутнього магістра є інтегративною динамічною структурною якістю особистості, що містить лінгвістичну, мовленнєву, комунікативну, міжкультурну та особистісно-ділову компетенції. Означені компетенції відображають її готовність до здійснення комунікації в усній та писемній формах у процесі професійної та ділової взаємодії, формування якої у ЗВО є системою моделювання професійної та ділової комунікативної діяльності здобувачів, що забезпечує особистісний та професійний розвиток, мотивацію до діяльності, здатність ефективно вирішувати проблеми ділової комунікації [5]. Культура іншомовного ділового спілкування передбачає знання про культуру, звичаї, норми і правила поведінки, мораль, традиції народів, мова яких вивчається; вміння користуватися мовними та позамовними засобами спілкування, нормами соціальної поведінки, мовленнєвого етикету в різних ситуаціях не тільки у професійній і діловій сферах, але й у соціально-побутовій.

Основними показниками культури іншомовного ділового спілкування є: словниковий склад та запас, вимова, граматики і стилістика [1]. Людина повинна володіти досить багатим словниковим запасом – сукупністю слів мови, значення яких вона розуміє та може пояснити; бути ознайомленою з неологізмами, термінологією тієї галузі знань, в якій вона працює, діалектною лексикою тощо. Словниковий запас необхідно постійно збагачувати, а усне мовлення має бути чітким і зрозумілим. Усну та писемну мову слід використовувати відповідно до існуючих законів і правил, тобто людина мусить бути грамотною. Це також стосується і мовних норм та способів вживання літературної мови в різних умовах спілкування, різних видах, жанрах писемності та сферах суспільного життя. На нашу думку, сюди варто додати знання предмета спілкування, тобто будь-якої соціально значимої проблеми, яка може виникнути в економічній, політичній, соціальній, культурній, духовній тощо сфері життя суспільства та яка вимагає спільних дій для її вирішення. Якщо людина не знатиме предмета спілкування, то взаємодія, співробітництво і спілкування не будуть ефективними та продуктивними, цілі не будуть

досягнуті, а вся справа може зайти в глухий кут. Важливим також є знання норм мовленнєвої етики та поведінки співрозмовника, що є істотною складовою моралі фахової поведінки ділової людини, яка сприяє виконанню професійних функцій, досягненню поставлених цілей. Правила культури поведінки передбачають повагу до людської особистості, дотримання мовленнєвого етикету, норм, правил поведінки країни, з представниками якої відбувається спілкування тощо.

Одним із основних компонентів культури іншомовного ділового спілкування є культура мислення, що сприяє вибору мовних засобів і способів формування та формулювання думки, розкриттю предмета обговорення, правильному відображенню та оцінці ситуації спілкування, вибору відповідних її рішень. Аби вміти логічно говорити, необхідно вміти логічно мислити (Л. Виготський, П. Гальперін, А. Леонтьєв, С. Рубінштейн, А. Шопенгауер). Це знаходить своє відображення в культурі мислення мовця, яка виявляється в ступені володіння прийомами, нормами і правилами розумової діяльності та виражається умінням точно формулювати завдання, обирати оптимальні методи (шляхи) їх вирішення, отримувати обґрунтовані висновки та правильно користуватися ними на практиці [6, с. 152].

Для ефективного ділового спілкування майбутній магістр повинен володіти мотиваційно-вольовими, інтелектуальними та комунікативними якостями [11, с. 47], суть яких розглянемо нижче.

До *мотиваційно-вольових* якостей можна віднести рішучість, ініціативу, самостійність, наполегливість, витримку, цілеспрямованість, самокритичність, організованість, комунікабельність, що визначають поведінку людини в нестандартних професійних ситуаціях, можливості людини діяти активно, змінювати ситуацію, реалізувати власні цілі та наміри.

Інтелектуальні якості передбачають здатність особистості обробляти інформацію та свідомо її оцінювати, вміння логічно та креативно мислити, доводити свою думку, бути ерудованим.

Комунікативні якості – уміння й навички активного та ефективного спілкування з людьми, передача та сприйняття інформації, оптимальна організація взаємодії з іншими людьми, доведення власної думки, переконань, тобто вміння орієнтуватися в умовах спілкування, вибір змісту акту спілкування, підбір засобів передачі актів спілкування і підтримка зворотного зв'язку [7].

Окрім означених вище важливо також мати *ділові* якості, що передбачають дисциплінованість, відповідальність, працьовитість; *професійні* – знання свого фаху, а також *духовно-моральні* – толерантність, порядність, почуття такту, гуманність, вихованість.

Готовність до здійснення іншомовного ділового спілкування можна вважати основним проявом компетентнісного підходу до навчання майбутніх магістрів дисципліни «ділова іноземна мова», що передбачає наявність таких компетенцій:

- лінгвістичної (володіння системою знань про мову на фонетичному, лексичному, словотворчому, морфологічному, синтаксичному, стилістичному рівнях);

- мовленнєвої (навички та вміння всіх видів мовленнєвої діяльності, знання норм мовленнєвої поведінки, здатність використовувати мовні засоби відповідно до ситуації);

- комунікативної (знання та вміння здійснювати ефективну мовленнєву діяльність і поведінку в різних сферах та ситуаціях спілкування відповідно до норм соціальної взаємодії, притаманної певній спільноті, тобто здатність створювати й підтримувати необхідні контакти з людьми);

- міжкультурної (здатність розуміти рідну та чужу культуру; толерантність щодо відношення до культурних особливостей, правил поведінки в іншій культурі, розуміння представників іншої культури, формування позитивного ставлення до неї);

- особистісно-ділової (знання правил поведінки з колегами та керівництвом; уміння взаємодіяти з іншими людьми, діловими партнерами, розуміти їх та знаходити компроміси; оволодіння мовленнєвими правилами етикету, впливу на співрозмовників, партнерів; уміння приймати рішення, застосовувати прийоми керівництва, володіти своїми емоціями, поводитися згідно із знаннями норм поведінки в іншій культурі, тобто бути здатним до міжкультурної взаємодії; зосередженість, здатність концентрувати увагу, широкий світогляд, глибокі знання, винахідливість, прагнення до самовдосконалення, дисциплінованість, вільне володіння рідною та іноземною мовами).

Мовне спілкування завжди відбувається в соціальному середовищі, де співрозмовники знаходяться в певних відношеннях, які впливають на спілкування. Таким чином, мова є не лише засобом передачі інформації, знаряддям мислення та людського досвіду, але й регулятором людських відносин, інструментом установалення соціальних зв'язків між людьми [3, с. 37, 252]. Унаслідок здійснення самостійної діяльності спілкування мовець повинен встановити контакт – взаєморозуміння, налагодження взаємодії з іншими членами соціальної групи, вплив на знання, вміння, систему соціальних цінностей, переконань, емоційний стан співрозмовника або співрозмовників.

Соціальне життя мовної спільноти, її культура, психологія, форми та традиції мовленнєвої комунікації, а також структура мови знаходяться у тісному взаємозв'язку, при якому перші впливають на структуру мови. Упродовж усього періоду свого розвитку людство виробило певні правила та норми соціального спілкування. Мовна норма при цьому є регулятором, правилом мовленнєвої поведінки за деяких обставин, що виявляється в традиційних формулах ввічливості та інших мовленнєвих звичаях. Норми мовленнєвої поведінки характеризуються значною національною своєрідністю, що зумовлено історичними, соціальними та культурними особливостями народу, який говорить цією мовою. Наприклад, культура англійського ділового мовлення може виявлятися в мовленнєвій поведінці: виборі співрозмовника або теми бесіди, особливостях висловлювань, формах згоди чи незгоди, особливостях реакції на мовлення співрозмовника тощо. Для прикладу, розглянемо реалізацію принципу ввічливості: є форма розділового запитання, яка надає думці, що висловлюється, некатегоричний, проблематичний характер, «втягує» співрозмовника в бесіду, обговорення, дає йому можливість висловити свою думку. Модальні дієслова *must, should, can, may / might* вживаються як засоби пом'якшення категоричності висловлювання у своїй вторинній функції і між ними існує певна семантична та прагматична відмінність. Також можна вживати форми умовного способу і синтаксичну конструкцію складного підмета. До сигналів соціального спілкування слід віднести формули ввічливості (*thank you, please, excuse me* тощо), форми соціально-мовленнєвих традицій

(утримання від категоричних тверджень, ритуальні форми мовлення, табу тощо), індикатори формального спілкування (використання *evasive tags* або *flexible answers* тощо), сигнали відношень (наприклад, ставлення мовця до слухача – *My dear, Sir, Madam* тощо), сегменти фактичного спілкування (наприклад, тема про погоду).

Однак варто зазначити, що існують деякі загальноприйняті правила, яких комуніканти повинні дотримуватися в процесі спілкування, якщо прагнуть досягти взаєморозуміння, тобто керуються в своїй мовленнєвій діяльності принципом співробітництва.

Ураховуючи зазначене вище, під час проведення практичних та семінарських занять викладачам варто дотримуватися таких основних принципів навчання: єдності розвитку мовлення і мислення; зв'язку усного й писемного мовлення; відповідності роботи з розвитку культури мовлення, спілкування з теоретичними розділами курсів за фахом студентів; зв'язку роботи з розвитку культури мовлення з вивченням дисциплін фахового спрямування [9, с. 117].

Висновок. Таким чином, володіння навичками іншомовного ділового спілкування стає неодмінною властивістю високопрофесійного фахівця і водночас важливою складовою його професійної діяльності [10, с. 5]. Навчання іноземної мови, зокрема ділової, сприяє розвитку особистості здобувача, поглибленню та розширенню його знань, є засобом ознайомлення з культурою інших народів, їх способом життя. Знання лише ділової іноземної мови не може забезпечити її використання як засобу міжнародного спілкування, для цього необхідними є знання культури народу, мова якого вивчається, його менталітету, традицій, звичаїв, способу життя, суспільної поведінки тощо. Лише таке поєднання знання мови та культури може забезпечити плідне, безконфліктне та ефективне спілкування, вміння здобувачів вищої освіти освітнього рівня «магістр» обирати та використовувати відповідні мовні форми залежно від стилю спілкування та конкретної ситуації комунікативного акту.

Перспективи подальших наукових досліджень в означеному напрямі вбачаємо в аналізі способів інтенсифікації навчання ділової іноземної мови, шляхів удосконалення вмінь спілкування в діловому контексті, змісту курсу ділової іноземної мови, його наповнення, а також створенні практичних рекомендацій щодо її ефективного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дорошенко В. Ю. Психология и этика делового общения : учебник / В. Ю. Дорошенко, Л. И. Зотова, В. Н. Лавриненко. – М. : Юнити-Дана, 2015. –Изд. 5-е, перераб. и доп. – 415 с.
2. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А. П. Загнітко, І. Г. Данилюк. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 480 с.
3. Звегинцев В. А. Теоретическая и прикладная лингвистика / В. А. Звегинцев. – М. : Просвещение, 1968. – 338 с.
4. Зеленська О. П. Значення соціокультурних та соціолінгвістичних факторів у навчанні іноземної мови курсантів ВНЗ МВС України / О. П. Зеленська // Українська культура та ментальність: самобутність в умовах глобалізації : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-14 лютого 2010 р.). – Сімферополь : ВіТроПринт, 2010. – С. 42–44.

5. Игнатенко И. И. Формирование культуры иноязычного делового общения студентов в системе высшего гуманитарного образования : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.08 / И. И. Игнатенко. – М., 2011. – 346 с.

6. Коджаспирова Г. М. Педагогический словарь / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М. : Академия, 2000. – 176 с.

7. Леонтьев А. А. Психология общения : пособие для доп. образования / А. А. Леонтьев. – М. : Смысл, 1997. – 365 с.

8. Рамендик Д. М. Управленческая психология / Д. М. Рамендик. – М. : Инфра-м: форум, 2006. – 256 с.

9. Сільчук О. Формування культури ділового спілкування майбутніх інженерів-дослідників аграрного

профілю засобами іноземної мови / О. Сільчук // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Полтава : ПНПУ, 2014. – Вип. 60. – С. 114–121.

10. Сніговська О. В. Основи підготовки студентів до іншомовного ділового спілкування в мультикультурному середовищі класичного університету : навч. посіб. / О. В. Сніговська. – Одеса : Одеський нац. ун-т ім. І. Мечникова, 2013. – 145 с.

11. Шарухин А. П. Психология делового общения : уч. для студ. учреждений высш. проф. образования / А. П. Шарухин, А. М. Орлов. – М. : Академия, 2012. – 240 с.

Дата надходження до редакції: 10.04.2019 р.

УДК 811.162.1:82'368.335

Оксана КОЗИЦЬКА,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри стилістики та культури

української мови

Рівненського державного гуманітарного університету

ОСОБЛИВОСТІ ПАРЦЕЛЯЦІЇ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ РЕЧЕНЬ У КОНФЕСІЙНОМУ СТИЛІ

У статті з'ясовано специфіку парцеляції предикативних частин у складних багатокомпонентних конструкціях, що функціонують у текстах конфесійного стилю. Визначено парцелятивні розтини між предикативними частинами підрядного комплексу та головною частиною і блоком підрядних.

Ключові слова: складна багатокомпонентна конструкція, підрядний комплекс (блок), парцелятивний розтин, базова частина, парцелят, конфесійний стиль.

В статье определена специфика парцеляции предикативных компонентов в сложных многокомпонентных предложениях, которые функционируют в текстах конфессионального стиля. Рассмотрены парцелированные разрывы между предикативными единицами подчинительного комплекса и главной частью и блоком подчинительных.

Ключевые слова: сложное многокомпонентное предложение, подчинительный блок, парцелированный разрыв, базовая часть, парцелят, конфессиональный стиль.

The article is dedicated to the nature of parceling (fragmentary sentences) in the texts of confessional style. Considered here are the main approaches to the definition of the term «parceling» in linguistics and its role as the method of expressive syntax. Specificity of parcelling of the predicative parts (simple clauses) in compound sentence is elucidated in the article. Parceling between the predicative clauses of the compound sentences and the main part and the block of clauses is determined.

The article deals with different types of parceling: parceling of subject, predicate, object, attribute, adverbial modifier, coordinate clause, subordinate, composite asyndetic clause and paragraph parceling. Analyzed here are those types of fragmentary sentences, which are most frequently used in the texts of confessional style. The main functions of parceling in the texts of confessional style are determined in this article. Among them are: descriptive, meaning-making, emotive, logical, the function of concretization of the plot and some others. Partial complex multicomponent designs gradually expand the sphere of their functioning, primarily in the artistic, journalistic and confessional styles, and somewhat more limited in the scientific style of contemporary Ukrainian literary language, which is one of the manifestations of the penetration of the verbal and spoken tendencies in the written language. The dominant of such designs is the complex sentences with a homogeneous, heterogeneous subordination and consecutive subtraction. Among the parsed complex structures of the contaminated nature, the most common are complex sentences with homogeneous subordination and consecutive subordination and with successive subordination and homogeneous subordination, in which the parserations undergo homogeneous subordinate parts, the flexibility of which structure facilitates the formal separation of one or more of them without breaking the semantic relation with the main part. Partitioning complex sentences with stringency and subtraction is limited by the multiplicity of syntactic relationships and semantic-syntactic relations between their predicate units. The parsed complex multicomponent sentence represents a design with intonationally separated,